

ΤΑΧ. ΜΕΙΟ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΝΟΥ

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

«Ίδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου»
(Ίωάν. α' 29)

● ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ●
Ὁργανο ὁμωνύμου Συλλόγου
Χριστοκοπίδου 12, 105 54 - Ἀθήνα
www.ioannisvaptistis.gr

■
Τηλέφωνα:
2103212713 - 2103212107
e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

● ΕΤΟΣ 66ο - ΤΕΥΧΟΣ 711 ●
● ΙΟΥΝΙΟΣ 2024 ●

● «Ίδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου» (Ίωάν. α' 29) ●

Μικρές λέξεις, μεγάλες ἀλήθειες

Ἄντλημα δέν ἔχεις. Ἔτσι εἶπε στὸν Χριστό ἡ Σαμαρείτιδα. Καί ὁμως ἀντλήθηκαν ὅλες οἱ μεγάλες ἀλήθειες στή συνάντησί τους κοντά στό πηγάδι. Καί ἀντλήθηκε κάθε ἀλήθεια μέ μία μικρή λέξι: Ἄς τίς προσέξουμε.

1. Πρώτη λέξι: «*Δός μου*!» Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ἀληθινός Θεός ἡμῶν, ζητάει ἀπό ἄνθρωπο, ἀπό μία γυναίκα, λίγο νερό. «Δός μοι πιεῖν». Διψῶ! Δέν τό εἶπε μόνο πάνω στό Σταυρό. Ζῆ ἀνάμεσά μας μέ τήν ἴδια ἰκεσία: Διψῶ. Ποθῶ ὅλους σας. Ἡ δική μου δίψα εἶναι ἡ δική σας σωτηρία.

2. Δεύτερη λέξι: «*Πῶς*;». Ἐρωτηματικό τῆς Σαμαρείτιδας, τῆς πρώην ἁμαρτωλῆς γυναίκας. Ποιός εἶσαι; Τοῦ λέει. Δέν γνωρίζει ἀκόμα τήν Θεότητα τοῦ Χριστοῦ. Ἄνθρωπο βλέπει. Καί γι' αὐτήν μάλιστα ἄνθρωπο ἀλλοδαπό. Κι ἐπειδή εἶναι Ἰουδαῖος ὁ συνομιλητής της, καί τό νερό ἔχει τοπική προέλευσι, ἔχει καί αὐτό φυλή!

3. Τρίτη λέξι: «*Ποιός*;». Ποιός εἶσαι σὺ πού ζητᾶς ἀπό μένα νερό; Δέν μέ βλέπεις; Ἐγώ εἶμαι μία ξένη γυναίκα. «*Οὐ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρείταις*». Δέν μπορεῖ αὐτή ἡ γυναίκα νά καταλάβῃ, ὅτι Ἐκεῖνος πού τῆς μιλάει ἔφερε τήν ἰσότητα καί τήν ἴση ἀξία σέ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Σ' ἐκεῖνο τό ρατσιστικό «*Οὐ...*», ἦρθε ὁ ἄγνωστος συνομιλητής της ν' ἀντιτάξῃ στό Εὐαγγέλιό Του τό δικό Του ἀντιρατσιστικό «*Οὐ*». «*Οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδέ Ἕλλην. Οὐκ ἔνι ἄρσεν καί θῆλυ*» (Γαλ. γ' 28). Ἰση ἀξία ἔχουν ὅλοι. Καί ὁ ἕνας βοηθάει τόν ἄλλον.

4. Τέταρτη λέξι: «*Πόθεν*;». Στήν πρότασι τοῦ Χριστοῦ νά τῆς δώσῃ κάποιον ἄλλο νερό, ἀντιπαραθέτει ἐκείνη τό «*πόθεν*;». Ἀπό ποῦ; Τό νερό τό δικό Σου, ἄγνωστέ μου, ἀπό ποῦ εἶναι; Ἀπό τά βάθη τῆς γῆς. Ἀπό τά βάθη τῆς Θεότητάς Του. Πῶς ἀπό τόν οὐρανό ἦρθε στή γῆ; Αὐτός εἶναι τό ἄντλημα. Ἀπό

Αὐτόν ἀντλοῦμε τήν ἀλήθεια, τή σωτηρία, τή ζωή. Ἄντλοῦμε ἀπό τόν ἀνεξάντλητο. Ἄντλοῦμε πίστι ἀνεξάντλητη. «Πόθεν;». *Θεόθεν!*

5. Πέμπτη λέξις: «*Πᾶς*». Ὅποιος πίνει ἀπό τό δικό μου νερό, δέν πεθαίνει ποτέ! ἀπαντᾶ ὁ ἀγνωστός της ὁδοιπόρος. «*Πᾶς*!» Ὅποιοσδήποτε. Δέν κάνει διακρίσεις ὁ Χριστός. Ἀπό μία βουνήσια πηγῆ πίνει νερό καί ὁ λύκος, πίνει καί τό πρόβατο. Πίνει καί τό κοράκι, πίνει καί τό περιστέρι. Πίνει καί ὁ ληστής, πίνει καί ὁ ἀσκητής. Μολύνεται τό νερό; Ὅποιος τό βρῆ, δέν θά διψᾷ ποτέ. Καί μάλιστα ὁποιος πίνει, ὁ ἴδιος ὕστερα γίνεται πηγῆ. Πῶς τό προσφέρει ὁ Χριστός τό νερό τῆς ζωῆς; Μέ τόν λόγο Του.

6. Ἑκτη λέξις: Ἡ πρώτη μικρή λέξις, τό «*Δός*», ἐπαναλαμβάνεται. Τήν πρώτη φορά τήν εἶπε ὁ Χριστός: «*Δός μου νερό*». Τώρα τήν ἐπαναλαμβάνει ἡ Σαμαρείτιδα: «*Δός μοι τοῦτο τό ὕδωρ*». Αὐτό θά μοῦ σβῆση τή φωτιά τῶν πολλῶν ἀμαρτιῶν, πού μέ καίει μέσα μου. Αὐτό θά μοῦ δροσίση τήν ψυχή, πού διψᾷ γιά τήν ἀλήθεια. Δός μας, Κύριε, καί σέ μᾶς. Στό «*Πάτερ ἡμῶν*» ζητᾶμε τό ψωμί: «*Τόν ἄρτον ἡμῶν τόν ἐπιούσιον δός ἡμῖν σήμερον*». Τώρα Σοῦ ζητᾶμε τό νερό τῆς οὐράνιας πηγῆς: «*Δός μοι τοῦτο τό ὕδωρ*». Καί πεινάμε καί διψᾶμε.

7. Ἑβδόμη λέξις: Μία προστακτική. Ὁ Χριστός προστάζει τή Σαμαρείτιδα: «*Φώναξον...*». Πήγαινε νά φωνάξης τόν ἄνδρα σου. Καί ἔλα ἐδῶ ξανά. Μαζί ὁμως μέ τόν ἄνδρα σου! Ἄνδρας καί γυναίκα, καί οἱ δύο στόν Χριστό!... Ἐδῶ ἀρχίζει νά ψιλιάζεται ἡ Σαμαρείτιδα:

—Κάτι ξέρε; Ντρέπομαι, μά θά τοῦ τό πῶ: «*Δέν ἔχω ἄντρα!...*».

Καί κατεβάζει ἀπό ντροπή τό κεφάλι!

Τῆς ἀπαντᾶ ἀποκαλυπτικά ὁ Χριστός:

—Σωστά εἶπες! Ἄνδρα νόμιμο δέν ἔχεις. Παράνομα συζῆς. Μέ πέντε ἄνδρες ἐμπλεξες, καί οὔτε ὁ ἔκτος, αὐτός πού ἔχεις τώρα, οὔτε αὐτός εἶναι ἄνδρας σου...

Ἀναλογίζεται ἡ Σαμαρείτιδα:

—Ποῦ τό ξέρε; Ἐγώ δέν τοῦπα τίποτε. Δέν μπορεῖ: Αὐτός ὁ συνομιλητής μου πρέπει νά εἶναι προφήτης.

8. Ὀγδοη λέξις: Εἶσαι *προφήτης*.

—Δέν μέ νοιάζει πού διαβάζεις τή βρώμικη ζωή μου. Σάν προφήτης τοῦ Θεοῦ, ἀπάντησέ μου στίς δύο μου λέξεις: «*Ποῦ*;» καί «*Πῶς*;». Ἐμεῖς οἱ Σαμαρείτες λέμε ὅτι στό δικό μας βουνό, στό Γαριζίν, βρίσκεται ὁ Θεός. Κι ἐκεῖ πρέπει νά Τόν προσκυνᾶμε. Σεῖς οἱ Ἰουδαῖοι λέτε, πῶς στά Ἱεροσόλυμα βρίσκεται ὁ Θεός. Κι ἐκεῖ πηγαίνετε γιά νά Τόν προσκυνᾶτε... Πές μου, Σέ παρακαλῶ: Ποῦ λατρεύεται ὁ Θεός;

—*Παντοῦ!* Ἡ μικρή ἀπάντησις τοῦ Χριστοῦ.

Μετά τό «*Ποῦ*;» ἔρχεται τό «*Πῶς*;». Ὅχι μέ νεκρούς τύπους, ἀλλά μέ ζωντανή οὐσία. «*Πνεῦμα ὁ Θεός καί τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν ἐν Πνεύματι καί Ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν*».

9. Ἐνάτη λέξις: Ἡ προτελευταία μικρή λέξις:

—«*Ἐγώ εἰμί*». Τόν Μεσσία περιμένετε; Τόν Σωτῆρα ζητᾶτε; Τήν Ἀλήθεια διψᾶτε; Ἐγώ εἶμαι!...

Ἀποκαλύπτει ὁ Χριστός τή θεϊκή Του ταυτότητα.

10. Δεκάτη λέξις: Ἡ τελευταία τῆς σχετικῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς (Ἰωάν. δ' 1-42): «*Οὗτος*». Αὐτός εἶναι ὁ ἀληθινός Σωτῆρας. Ὁλοῦ τοῦ κόσμου Σωτῆρας: Ὁ Χριστός.

Ποῖός τό λέει; Οἱ περισσότεροι κάτοικοι τῆς Σαμάρειας.

Σεμνοπρεπής θεολόγος

† Παναγιώτης Ανδριόπουλος

Δύο ἐρωτηματικά σχετικά μέ τήν Ἀνάστασι μετατρέπονται σέ θαυμαστικά στή μορφή τοῦ μακαριστοῦ πλέον θεολόγου Παναγιώτη Ἀνδριόπουλου.

• Τό ἕνα: Τό ἀπευθύνει ὁ Χριστός στήν Μάρθα λίγο πρίν ἀπό τήν ἀνάστασι τοῦ ἀδελφοῦ της Λαζάρου. Ἀφοῦ τήν βεβαιώνει μέ τήν αὐτοσυνειδησία τῆς θείκῃς Του ταυτότητας «*Εγώ εἰμι ἡ ἀνάστασις καί ἡ ζωή*», εὐθύς ἀμέσως τήν ρωτάει: «*Πιστεύεις τοῦτο;*» (Ἰωάν. ια' 26).

Ἡ θαυμαστή ἀπάντησις τῆς Μάρθας εἶναι τό θαυμαστικό, πού ἀκτινοβολοῦσε στήν ὠραία ψυχή τοῦ φίλου Παναγιώτου. «*Ναί, Κύριε*».

• Τό ἄλλο: Ρωτάει ὁ ἕνας τόν ἄλλον οἱ δύο μαθητές οἱ πορευόμενοι πρός Ἐμμαούς: «*Οὐχί ἡ καρδιά ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ καί ὡς διήνοιγεν ἡμῖν τάς Γραφάς;*» (Λουκ. κδ' 32). Ὁ ἀναστάς Ἰησοῦς ἀναφε τίς καρδιές τους μέ τήν φλόγα τῆς Ἀναστάσεως. Ἔτσι φλεγόταν ἀπό τήν πίστι στήν Ἀνάστασι καί ἡ καρδιά τοῦ ἀδελφοῦ καί φίλου μας Παναγιώτη.

• Γνωριστήκαμε στά σκαλοπάτια τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου

• **Μία γυναίκα, κράκτης τοῦ κακοῦ πρίν, γίνεται τώρα μεγάφωνο τοῦ Χριστοῦ! — Ἐλάτε!...**

• **Γίνε καί σύ μεγάφωνο τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ.**

• **Ἐλα, κόσμε, νά ξεδιψάσης ἀπό τήν πηγῆ τοῦ Χριστοῦ. Ἐλα! Μόνο ὁ Χριστός εἶναι ὁ Σωτήρας τοῦ κόσμου.**

Ἄρχιμ. Δανιήλ Γ. Ἀεράκης

Ἀθηνῶν τό 1955. Τό ἦθος καί ὁ ζήλος του ξεχώριζε.

• Ἡ θερμότητα τῆς πίστεώς του φάνηκε στή θέσι τοῦ ἱεροῦ διδασκάλου, πού τόν κάλεσε ἡ Ἐκκλησία καί τόν διώρισε ἡ Πολιτεία. Κατηχητής καί καθηγητής, πού ἐνέπνεε τούς μαθητές του μέ τό πρᾶο τῆς φωνῆς του, ἀλλά καί μέ τή φωτισμένη διδασκαλία του.

• Ἡ ταπεινῶσις τόν ἔκανε σεβαστό σέ κάθε θεολογική συνάθροισι. Δέν ἤξερε νά φιλονεικῆ. Τήν ἀλήθεια τήν ὑπεράσπιζε χωρίς ὀξύτητες καί φανατισμούς.

• Ἡ προσφορά του στό ἔργο τῆς πανελληνίου Ἐνώσεως Θεολόγων ἦταν ὑποδειγματική. Ἀξιώθηκα νά τόν ἔχω στενό συμεργάτη στήν ΠΕΘ, ἀκολουθώντας τά ἴχνη τοῦ μακαριστοῦ καθηγητοῦ Κωνσταντίνου Μουρατίδη. Ὅλοι θαυμάζαμε στό Συμβούλιο τόν ἡρεμο καί συστηματικό θεολόγο.

• Ἡ συμπαραστάσις του στόν ἀγῶνα γιά τήν δικαίωσι τῶν ἀδίκως ἐκδιωχθέντων Δώδεκα ἀγίων Μητροπολιτῶν ἦταν συνεχῆς. Ἡ θεολογική του συνείδησις δέν ἀνεχόταν τήν τρομερή ἀδικία ἐκ μέρους τοῦ τότε ἐκκλησιαστικοῦ κατεστημένου. Ἀπό τό 1974 μέχρι τό 2013, ἔτος θανάτου τοῦ τελευταίου ἐκ τῶν Δώδεκα, τοῦ κανονικοῦ Μητροπολίτου Ἀττικῆς πατρός Νικοδήμου (Γκατζιρούλη), δέν ἔπαψε νά βρίσκειται στό πλευρό τῶν ἐναρέτων Μητροπολιτῶν.

• Τό πρόσωπο τοῦ ἀγαπητοῦ μας Παναγιώτου ἐξέπεμπε καθαρότητα καί ἀγάπη. Παρέμεινε λαϊκός, ἀλλ' ἡ προσφορά του ἦταν λαμπάδα πλήρους ἀφιέρωσης στόν ἀναστάντα Κύριο.

• Ἀγαπητέ ἀδελφέ, «*ἐν τῷ ἐπανιδεῖν*»!

π. Δανιήλ

Πεντηκοστή

Πύρινες γλώσσες

Πό θαῦμα τῆς ἐπιφοιτήσεως στήν Ἐκκλησία κατά τήν Πεντηκοστή ἀποτελεῖ τό ἐναρκτήριο γεγονός τοῦ βιβλίου τῶν Πράξεων. Ἡ σχετική διήγησις χωρίζεται σέ πέντε ἐνότητες:

α) Στούς στίχους 1-4 ἐξιστορεῖται μέ παραστατικότητα τό γεγονός τῆς θαυμαστικῆς καθόδου τοῦ Πνεύματος στή συγκεντρωμένη κοινότητα.

β) Στούς στίχους 4-13 περιγράφεται ἡ ἀπήχησις, πού εἶχε στό πλήθος, καθώς καί ἡ ἀντίδρασίς του, πού χρησιμεύουν ὡς ἀφορμή γιά τήν πρώτη ὁμιλία τοῦ Πέτρου.

γ) Στούς στίχους 14-36 παρουσιάζεται αὐτή ἡ ὁμιλία τοῦ Πέτρου.

δ) Στούς στίχους 37-41 ἐξιστορεῖται τό ἀποτέλεσμα τῆς ὁμιλίας στό συγκεντρωμένο πλήθος.

ε) Στούς στίχους 42-47 ὁ Λουκάς ὀλοκληρώνει μέ μία δική του σημείωσι σχετικά μέ τήν πίστι, τή λατρεία καί τήν ὀργάνωσι τῆς πρώτης κοινότητος τῶν Ἱεροσολύμων.

Ἡ Πεντηκοστή εἶναι γεγονός, πού κατακλείει μία ἱστορική περίοδο καί ἐγκαινιάζει μία νέα. Εἶναι ἀποφασιστικό γεγονός τῆς θείας Οἰκονομίας, πού εἶχε ἐξαγγελθῆ καί ἡ πλήρωσίς του εἶναι ἱστορική ἀνάγκη. «Καί ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τήν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδόν ἐπὶ τό αὐτό. Καί ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος ὡσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας, καί ἐπλήρωσεν ὅλον τόν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι· καί ὤφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὡσεὶ πυρός, ἐκάθισέ τε ἐφ' ἓνα ἕκαστον αὐτῶν, καί ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καί ἤρξαντο λαλεῖν ἐτέραις γλώσ-

σαις καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδου αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι» (Πράξ. β' 1-4).

• Ἡ ἐκλογή τῆς ἡμέρας τῆς ἐβραϊκῆς Πεντηκοστῆς δέν εἶναι τυχαία. Ἦσαν συναγμένοι στό ὑπερῶο «ὁμοθυμαδόν» «ἅπαντες». Προφανῶς ἐννοοῦνται ὅλοι οἱ μαθητές, καί οἱ δώδεκα καί οἱ λοιποί, πού συμποσοῦνται στούς ἑκατόν εἴκοσι. Ἡ δωρεά τοῦ Πνεύματος δέν χορηγεῖται μόνο στούς ἀποστόλους, ἀλλά σ' ὀλόκληρη τήν κοινότητα.

• «Ἄφνω»! Ἕνα ἕκτακτο, ἀλλ' ἐντελῶς «φυσικό» γεγονός αἰφνιδιάζει τή συγκεκριμένη κοινότητα τῶν πρώτων χριστιανῶν. Εἶναι γεγονός θείας πρωτοβουλίας καί παρουσίας.

Ὁ Λουκάς διηγεῖται, ὅτι ἐγινε ἀπό τόν οὐρανό «ἦχος». Ὁ ἦχος, ὅπως τό φῶς καί ἡ νεφέλη, εἶναι στήν Παλαιά Διαθήκη συνοδευτικά στοιχεῖα πραγματικῆς θεοφανείας (Β' Βασ. ε' 24. Γ' Βασ. ιθ' 12. Ψαλμ. 103,4). Ἡ φερομένη «πνοή» εἶναι ὄρατός συμβολισμός τοῦ Πνεύματος, πού ἀναγγέλλει ἢ συνοδεύει τήν ἔλευσι τοῦ Θεοῦ. Ὡς πνοή τό Πνεῦμα εἶναι τό δημιουργικό στοιχεῖο τοῦ Θεοῦ, πού ζωοποιεῖ, ἀναδημιουργεῖ τόν ἄνθρωπο καί τόν κόσμο (Γεν. β' 7). Ἡ δέ στέρησίς Του συνεπιφέρει τό θάνατο (Ψαλμ. 103,29). Σχετική μέ τό φύσημα, τήν πνοή, εἶναι καί ἡ προφητεία τοῦ Ἰεζεκιήλ, ὅπου ζωογονοῦνται τά νεκρά ὅσῳ μέ τό φύσημα τῶν τεσσάρων πνευμάτων (Ἰεζ. λζ' 9-14).

• Τό Πνεῦμα μέ τή μορφή τῆς βίαιης πνοῆς «ἐπλήρωσεν ὅλον τόν οἶκον». Ὁ οἶκος συμβολίζει τήν οἰκουμένην.

• «Καί ὠφθησαν αὐτοῖς γλώσσαι ὡσεὶ πυρός». Τό ἠχητικό φαινόμενο τῆς βίαιης πνοῆς γίνεται καί ὀπτικό, πού θά καταλήξει σέ προσωπική ἐμπειρία τῶν μαθητῶν. Τό φαινόμενο αὐτό μπορεῖ νά κατανοηθῆ μέ βási παράλληλες διηγήσεις θεοφανειῶν ἀπό τήν Παλαιά Διαθήκη. Τό πῦρ εἶναι σημεῖο φανερώσεως τῆς θείας δόξας (Ἐξόδ. γ' 2), πού εἶναι προσιτό στίς ἀνθρώπινες αἰσθήσεις. Συμβολίζει καί τήν καθαρτική καί ἁγιαστική ἐνέργεια τοῦ Πνεύματος (Ἦσ. στ' 6). Ἐδῶ τό πῦρ συμβολίζει γιά μοναδική φορά τό Πνεῦμα. Ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής εἶχε ἐνωρίτερα ἀναγγεῖλει: «Αὐτός ὁ Ἰησοῦς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καί πυρί» (Λουκ. γ' 16).

• Γιά τήν ἀλλαγὴ τῶν Ἀποστόλων λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἄν δέν ἦταν πραγματική ἡ ἀνάστασις, δέν θά μπορούσαν νά τήν πλάσουν μέ τή φαντασίαν τους. Αὐτό δέν χρειάζεται ἀπόδειξι. Διότι σέ τί θά βασιζόνταν γιά τό ἔργο τους; Στή δεινότητα τῶν λόγων; Μά ἦσαν οἱ πιό ἀγράμματοι ἀπό ὅλους. Μήπως στά πολλά χρήματα; Μά οὔτε ραβδί δέν εἶχαν, οὔτε ὑποδήματα. Στήν εὐγενῆ καταγωγή τους; Μά ἦσαν ἄσημοι, καταγόμενοι ἀπό ἀσημούς. Στή μεγάλη τους πατρίδα; Μά κατάγονταν ἀπό ἄσημα χωριά. Στό μεγάλο ἀριθμό τους; Μά πάνω ἀπό ἔντεκα δέν ἦσαν, καί αὐτοί μάλιστα διεσπαρμένοι (Ε.Π.Ε. 12,370).

Τό Πνεῦμα σέ ὄλες τίς γλώσσες

Ἡ «γλώσσα» ὡς συμβολική μορφή τοῦ Πνεύματος δηλώνει τό ὄργανο τῆς ὁμιλίας, μέ τό ὁποῖο θά ἐξαγγελθοῦν τά μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ. Ὁ Λουκᾶς ὑπονοεῖ τό Πνεῦμα ὡς ἐνιαία καί ἐνοποιοῦσα δύ-

ναμι («διαμεριζόμεναι»), ἡ ὁποία διαμερίζεται ἀμέριστα καί παραμένει στά ἐπί μέρους πρόσωπα (ιδε καί «Πνεύματος Ἁγίου μερισμόν», Ἐβρ. β' 4). Τοῦτο ἐπιβεβαιώνει ἀκριβῶς ἡ ἐπεξηγηματική πρότασις «Ἐκάθισεν ἐφ' ἓνα ἕκαστον αὐτῶν». Τό «ἐκάθισεν» ἐπεξηγεῖται μέ τή χαρακτηριστική φράσι «Καί ἐπλήσθησαν πάντες Πνεύματος Ἁγίου». Τό «πληροῦν» δηλώνει τό πλήρωμα, καί ὄχι ἐπί μέρους δωρεές τοῦ Πνεύματος. Τό Πνεῦμα τό Ἅγιον εἶναι δωρεά, πού συνεχῶς ἀνανεώνεται καί ἀνακαινίζει.

• «Πάντες». Δηλώνει, ὅτι τό Πνεῦμα τό Ἅγιον παρέχεται στό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, ὄχι μόνο στούς μαθητές.

• Ἡ ἐπιφοίτησις τοῦ Πνεύματος στούς μαθητές βεβαιώνεται ἀμέσως μέ ἓνα ἐκπληκτικό φαινόμενο: «Ἦρξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις». «Ἦσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλήμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν· γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης συνῆλθε τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη, ὅτι ἤκουον εἰς ἕκαστος τῆ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν» (στ. 5-6).

• Ἄς ὑποθέσουμε, ὅτι ἐρχόταν τό Ἅγιο Πνεῦμα, ἀλλὰ διαφορετικά, μέ ἄλλο ἐνεργειακό συμβολισμό. Ὅχι «ἐν εἶδει πυρίνων γλωσσῶν», ἀλλ' ἐρχόταν ἡ ὡς ξίφος καί γροθιά ἡ ὡς νεκρική σιγή. Τό πρῶτο θά ἔδειχνε τό δυναμισμό του. Τό ἄλλο θά ἔδειχνε τό μυστικισμό του.

Δέν ἦρθε ὡς ξίφος: Θά ἦταν ἐπιβολή. Δέν εἶναι ὡς ἀνατροπὴ τῆς ἐλευθερίας τό Πνεῦμα τό Ἅγιο. Σέβεται τήν ἐλευθερία. Οὔτε ὅμως ὡς σιγή καί κοιμισμένη κατάστασις.

• Ἦρθε ὡς λόγος. Συνέχεια τῆς παρουσίας τοῦ Λόγου. Ὁ Λόγος ἐκεῖ ἔγινε σάρκα. Ὁ λόγος ἐδῶ ἔρχεται πύρινος, ν' ἀνάψη φωτιές. «Πῦρ ἦλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν», εἶχε πεῖ ὁ Χριστός (Λουκ. ιβ' 49).

Ἦρθε ὡς λόγος, γιατί τό Εὐαγγέλιο, ἡ Ἀλήθεια, διά ρήματος Χριστοῦ (Ρωμ. 1' 17). Ἦρθε καί ὡς βίαία πνοή. Πνοή ὅμως βίαία, ὄχι ἐξουσία βίαία. Ὁ βίαιος ἄνεμος καθαρίζει τήν ἀτμόσφαιρα ἀπό τούς ρύπους. Πότε; Ὅταν εἶναι καθαρός. Καί τό Πνεῦμα εἶναι καθαρόν καί καθαρίζει.

- Ἄς ὑποθέσουμε, ὅτι ἐρχόταν τό Πνεῦμα τό Ἅγιον, ὅπως καί ἦρθε, ὄχι ὅμως ὡς γλώσσες, ἀλλά ὡς γλώσσα. Κάτι τέτοιο θά σήμαινε ρατισμό. Δέν θά ἦταν ἀγάπη καί προσφορά γιά ὄλους.

- Δέν ὑπάρχει γιά τόν Θεό μία γλώσσα. Δέν ὑπάρχει ἱερή γλώσσα. Ποτέ τό ἐργαλεῖο πού χτίζει ἕνα Ναό δέν εἶναι ἱερό. Ὁ Ναός εἶναι ἱερός. Ἡ γλώσσα εἶναι ἐργαλεῖο. Μερικές γλώσσες εἶναι ὅπωςδήποτε πιό ἀκριβεῖς σέ διατύπωση, αὐτό ὅμως δέν σημαίνει ὅτι δέν εἶναι ἀπλῶς ἐργαλεῖα.

- Ἄς ὑποθέσουμε ὅτι τό Πνεῦμα τό Ἅγιον ἐρχόταν, ὅπως ἦρθε, ὅτι φώτιζε τούς ἀγραμμάτους ὅπως τούς φώτισε, ὅτι γίνονταν πολύγλωσσοι, ὅπως καί ἐγιναν! Ἄν ὅμως δέν ὑπῆρχαν αὐτιά νά τούς ἀκούσουν; Ἡ, ἄν ὑπῆρχαν αὐτιά, ἀλλά δέν καταλάβαιναν τίποτε ἀπό ὅσα ἔλεγαν οἱ Ἀπόστολοι; Θά περνούσαμε στό ἀντίθετο: Ἀντί γιά ἐλευθερία, θά εἶχαμε μαγική περιέργεια.

Ἐδῶ ἀκριβῶς φαίνεται καί ἡ διαφορὰ ἀνάμεσα στήν πολυγλωσσία, πού ἀξιώθηκαν οἱ μαθητές νά μιλήσουν στήν Πεντηκοστή καί στή γλωσσολαλία τῆς Βαβέλ ἢ τῆ γλωσσολαλία, πού ὡς χάρισμα βλέπουμε στό 1β' κεφ. τῆς Α' πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῆς. Τό χάρισμα τῶν ἀποστόλων τῆς Πεντηκοστῆς ἀναφερόταν σέ ὑπαρκτές γλώσσες. Ἄκουγαν οἱ κάτοικοι διαφόρων χωρῶν, καθένας τῆ δική του γλώσσα. Δηλαδή, οἱ ἀπόστολοι δέν ἦσαν γλωσσοπλάστες. Ἐνῶ στή Βαβέλ καί στή γλωσσο-

λαλία τῆς Α' Κορινθίους ἀκούγονταν ἀνύπαρκτες καί ἐπομένως ἀκαταλαβίστικες γλώσσες.

Στήν περίπτωσι τῆς Πεντηκοστῆς ἔχουμε γλωσσολαλία ἱεραποστολῆς καί οἰκοδομῆς. Στή γλωσσολαλία τῆς Βαβέλ εἶχαμε πολυγλωσσία σατανικῆς συγχύσεως. Στή γλωσσολαλία τῆς Α' Κορινθίους εἶχαμε χάρισμα ἐπιδεικτικό, πού ὁ ἀπόστ. Παῦλος τό ἀκύρωσε γιά δέν οἰκοδομοῦσε.

- Ὁ λόγος «ἀπό παντός ἔθνος τῶν ὑπὸ τόν οὐρανόν» (στ. 5) ἀναφέρεται στό οἰκουμενικό κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου.

- Μέ τό στίχο 6 ὁ Λουκᾶς περιγράφει τήν ἀντίδρασι τοῦ πλήθους. Μέ τόν ὄρο «φωνή» ἐπεξηγεῖ τόν ὀρατό τρόπο τῆς παρουσίας καί δράσεως τοῦ Πνεύματος. Εἶναι ἡ ἴδια ἡ φωνή τοῦ Θεοῦ, πού μετατρέπεται σέ λόγο ἀνθρώπινο. Τό γεγονός τῆς βίαιης φωνῆς προκάλεσε σύγχυσι στό πλήθος τῶν Ἱεροσολύμων. Ἡ σύγχυσις αὐτή ἀποδίδεται στό γεγονός, ὅτι «ἤκουον εἰς ἕκαστος τῆ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν» (στ. 6). Πρόκειται γιά θαῦμα ἀκοῆς, πού διεπίστωσε τό πλήθος, καί μάλιστα γιά μία φωνή, πού ἔφτασε ὡς κατανοητή διάλεκτος στά αὐτιά τοῦ πλήθους.

Ἐκστασις καί θαυμασμός

Οἱ ἀπόστολοι ἄρχισαν νά μιᾶνε πρὸς τό συγκεντρωμένο πλήθος σέ διαφορες γλώσσες, ὥστε καθένας ἀκουγε στή δική του γλώσσα. Αὐτό ἦταν πού προκάλεσε τήν ἐκπληξί τους. «Ἐξίσταντο δὲ πάντες καί ἐθαύμαζον λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· Οὐκ ἰδοῦ πάντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι; Καί πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῆ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν ἧ ἐγεννήθημεν; Πῶς ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ;».

• Τό «ἐξίσταντο» καί τό «ἐθαύμαζον» πρόκειται γιά ταυτολογία, πού δηλώνει μέ ἔμφρασι τό δέος πού προξένησε τό πρωτοφανές γεγονός. Οἱ ἀκροατές γνώριζαν τήν καταγωγή τῶν ἀποστόλων, ἤ τήν ἀντελήφθησαν, λόγω τῆς ιδιωματικῆς προφορᾶς τους. Γνώριζαν ἀκόμα, ὅτι οἱ ἀπόστολοι δέν εἶχαν καμμία ἰδιαίτερη μόρφωσι.

• Στήν Πεντηκοστή οἱ ἄνθρωποι δέν θαυμάζουν περιεργά καί δέν προσεγγίζουν μέ μαγικό τρόπο. Δέν ζητοῦν μιά εὐλογία τῶν Ἀποστόλων, ἕνα ἀπλῶς ἀγγιγμά τους, μιά ἀκατανόητη εὐχή τους. Ἐδῶ ὅλοι, καί θαυμάζουν καί κατανοοῦν καί κινοῦνται σέ ἐνέργεια.

• Στή συνέχεια ὑποδέχτηκαν εὐχάριστα τό λόγο. «*Ἀσμένως ἀπεδέξαντο τόν λόγον*» (Πράξ. κα' 17).

• Στή συνέχεια ρώτησαν:

—*Τί κάνουμε: «Τί ποιήσομεν;».*

Ἄς πῆρε σάρκα μετανοίας. Δίδεται ἡ ἀπάντησις: «*Μετανοήσατε καί βαπτισθῆτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπί τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ*» (Πράξ. β' 38).

• Στή συνέχεια: Ὁ λόγος ἔγινε πιστις: «*Ἐπίστευσαν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαί ὡσεὶ τρισχίλιοι*» (Πράξ. β' 41).

• Στή συνέχεια: Ὁ λόγος ἔγινε κοινωνία προσώπων (Πράξ. β' 44. δ' 32).

Θαυμασμός καί χλευασμός

Μέ τό «ἐξίσταντο» καί «διηπόρου» περιγράφει ὁ Λουκάς τήν κατάπληξι καί ἀμηχανία τοῦ πλήθους μπροστά στό ἀκατανόητο γεγονός. Οἱ ἀκούοντες χωρίζονται σέ δύο ομάδες.

Ἡ μία: Ἐκεῖνοι πού διερωτῶνται: «*Τί εἶναι αὐτό;*». Καί ἦσαν αὐτοί οἱ πλείστοι.

Ἡ ἄλλη: Ἐκεῖνοι πού χλεύαζαν. Καί αὐτοί ἦσαν ἐλάχιστοι. «*Ἐξίσταντο δέ*

πάντες καί διηπόρου, ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες: Τί ἂν θέλοι τοῦτο εἶναι; Ἔτεροι δὲ χλευάζοντες ἔλεγον ὅτι γλεύκους μεμεστωμένοι εἰσὶ» (Πράξ. β' 12-13). Ἀπόδοσις στήν ἀπλοελληνική: «*Ναί, ἔμεναν ἐκστατικοὶ ὅλοι (οἱ εὐλαβεῖς) καί ἀποροῦσαν καί ἔλεγον ὁ ἕνας στὸν ἄλλο: “Τί ἄραγε νὰ σημαίνει αὐτό;”. Ἄλλοι δὲ χλεύαζαν καί ἔλεγον: “Εἶναι μεθυσμένοι”*».

• Οἱ πιό εὐσεβεῖς καί λογικοὶ διερωτῶντο, τί κρύβεται πίσω ἀπὸ τὰ παράδοξα αὐτὰ φαινόμενα. Καταλαβαίνουν, ὅτι πρόκειται γιά θεῖα καί οὐράνια μηνύματα καί ἀναζητοῦν τό βαθύτερο νόημά τους.

• Αὐτοὶ πού χλεύαζαν, ἦσαν οἱ φανατικοὶ ἐχθροὶ ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους. Καί ἀφοῦ δέν εἶχαν λογικὸ ἐπιχείρημα νὰ ἐξηγήσουν τήν ἔξαρσι τῶν ἀποστόλων, ἰσχυρίζονταν τό ἀνόητο, ὅτι τάχα ἦσαν μεθυσμένοι.

• Εἶναι σημαντικό, ὅτι στήν Α' Κορινθίους (ιδ' 23) ὁ ἀπόστολος Παῦλος γνωρίζει ὡς ἀρνητικὸ τό «μαίνεσθαι», ἐνῶ κατὰ τήν ἀπολογία του μπροστά στὸν ἡγεμόνα Φῆστο (Πράξ. κστ' 24-25) δίνει σ' αὐτόν τήν ἐντύπωσι, ὅτι «μαίνεται». Εἶναι τό κήρυγμα τοῦ καινοῦ εὐαγγελίου, πού στήν κρίσι τῶν δύσπιστων ἀκροατῶν συγχέεται μέ τήμανία.

• Μέ τήν Πεντηκοστή ἀρχίζει γιά τήν Ἐκκλησία μία νέα φάσις τῆς ἱστορικῆς ζωῆς, ὅπου ἐκπληρώνονται ὅλες οἱ ἐπαγγελίες τοῦ Θεοῦ πρὸς τόν λαό.

• Ἡ πρώτη καί οὐσιαστικὴ δωρεά τοῦ Πνεύματος στήν Ἐκκλησία εἶναι τό κήρυγμα, πού δυναμικά μεταμορφώνει τόν ἄνθρωπο.

• Τό Πνεῦμα χορηγεῖται ἀπὸ τόν Χριστό στήν καθόλου Ἐκκλησία καί ὄχι σέ ὠρισμένη τάξι χαρισματούχων.

Δ.Γ.Α.

ΠΡΟΣΧΩΜΕΝ

Ούτε μυστικά, ούτε ψιθυριστά, ούτε... άνύπαρκτα

Α καταλαβίστικα πράγματα επιτρέπονται στην Ὁρθόδοξη λατρεία; Πολλοί δυστυχῶς είναι ἀκόμα κολλημένοι σέ σαλιβερικές φυλλάδες, καί δέν τούς ἐνδιαφέρει ν' ἀκούσουν τίς φωτισμένες ἀπό τό Ἅγιον Πνεῦμα *εὐχές*. Ἐπιμένουν στό «*μυστικῶς*». Μόνο πού ὁ ἀπόστολος Παῦλος στό περίφημο 14ο κεφάλαιο τῆς Α' πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῆς σαφέστατα ἀπαντᾷ: «*Οὐδεὶς ἀκούει*» (Α' Κορ. ιδ').

• *Μυστικά* δέν ἔχουμε στή θεία Λειτουργία. Ὅλα λέγονται ἢ ψάλλονται εἰς ἐπήκοον πάντων. Λέγονται καί ψάλλονται ὄχι ἐπιλεκτικά ἢ ... ἀναπηρικά, ἀλλὰ ὀλοκληρωτικά καί ἐνωτικά ὡς πρὸς τή *γλῶσσα* καί τὰ *νοήματα*. Στήν Ἑλληνική γλῶσσα ἔχουμε καί τήν *κυρία πρότασι* καί τήν *δευτερεύουσα*. Εἶναι ἀδιανόητο νά συνεννοηθοῦν οἱ πιστοί μέσα στή θεία Λειτουργία, ὅταν ἀποκρύπτεται παντελῶς ἡ κυρία πρότασις καί στήν «*διά πασῶν*» ἀκούγεται μόνο ἡ δευτερεύουσα πρότασις. Κυρία πρότασις μέσα στή Λειτουργία εἶναι ἡ *εὐχή*, ἡ ὁποιαδήποτε ἀπό τίς ὑπέροχες ἀγιοπνευματικές εὐχές. Δευτερεύουσα πρότασις εἶναι ἡ *ἐκφώνησις*.

Τί θά πῆ μία πρότασις, πού ἀρχίζει μέ τό αἰτιολογικό (συνήθως) «*ὅτι*» («*ὅτι πρέπει Σοι πᾶσα δόξα...*», «*ὅτι σόν τό κράτος καί σου ἔστιν ἡ βασιλεία...*», «*ὅτι ἀγαθός καί φιλόανθρωπος Θεός ὑπάρχεις...*»; Κάθε «*ὅτι*» (δηλαδή, «ἐπειδή») δικαιολογεῖ τό περιεχόμενο τῆς κυρίας λειτουργικῆς προτάσεως, πού ἀποτελεῖ τήν εὐχή, τήν προσευχή, πού ἀναπέμπουν οἱ χριστιανοί, ἀκολουθοῦντες τόν λειτουργοῦντα προεστῶτα (ἐπίσκοπο ἢ πρεσβύτερο).

• Ὅταν οἱ εὐχές λέγονται ἢ *ψιθυριστά*, ἢ πέρα γιά πέρα *μυστικά*, ποιός ἀκούει, ποιός συμπροσεύχεται, ποιός ζῆ τό μυστήριο τῆς θείας εὐχαριστίας, ποιός ὠφελεῖται; Εὐτυχῶς, πού οἱ ἐκδόσεις τῶν λειτουργικῶν φυλλάδων πέρασαν τά τελευταῖα χρόνια ἀπό τά χέρια καί τόν ἱερό λειτουργικό ζῆλο σπουδαίων *λειτουργιολόγων* καί σύν τῷ χρόνῳ ὄλο καί περισσότεροι λειτουργοί ἀπαγγέλλουν τίς εὐχές καί στή θέσι τους καί μέ εὐλάβεια καί κατανοητά. Θά μπορούσαμε νά μνημονεύσουμε λειτουργιολόγους (κληρικούς καί λαϊκούς), πανεπιστημιακούς διδασκάλους καί φωτισμένους κληρικούς: Ἀπό τόν μακαριστό διδάσκαλό μας Παναγιώτη Τρεμπέλα, μέχρι τόν μακαριστό Ἰωάννη Φουντούλη, τόν σεμνό ἐν οὐρανοῖς εὐρισκόμενον π. Κωνσταντῖνο Παπαγιάννη, καί τούς τελευταίως θεράποντας τοῦ λειτουργικοῦ θεολογικοῦ κλάδου (Γεώργιο Φίλια, Παναγιώτη Σκαλτσῆ κ.λπ.). Ὅλοι αὐτοί οἱ μύστες τῆς λειτουργικῆς θεολογίας καί ζωῆς, μέ ἐπί κεφαλῆς τόν ἅγιο τῆς λειτουργικῆς παραδόσεως, τόν π. Γεράσιο Παρασκευόπουλο, ὄλοι, μηδενός ἐξαιρουμένου, ρωτᾶνε μαζί μέ τόν ἀπόστολο Παῦλο: «*Νυνί, ἀδελφοί, ἐάν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω, ἐάν μή ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει ἢ ἐν γνώσει ἢ ἐν προφητεία ἢ ἐν διδασχῇ;*» (Α' Κορ. ιδ' 6).

• Ὅταν οἱ εὐχές τῆς θείας Λειτουργίας λέγονται (ἄν λέγωνται) *μουρμουριστά* ἢ καί ἀγνοοῦνται παντελῶς, τότε μοιάζουν σάν νά εἶναι προσωπικό κτήμα τοῦ πρεσβυτέρου ἢ τοῦ ἐπισκόπου, πού κάτι μουρμουρίζει, ἀλλά, κατά τόν ἀπόστολο

Παῦλο, «ἀέρα λαλοῦσιν». «**Ἐάν μὴ εὖσημον λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τό λαλούμενον; Ἔσεσθε γάρ εἰς ἀέρα λαλοῦντες**» (Α΄ Κορ. ιδ΄ 9). Ἀντί γὰ ἀγιοπνευματικό λόγο, αἰσθανόμαστε «κοπανιστό ἀέρα»!!!

• Ὄταν οἱ εὐχές τῆς θείας Λειτουργίας λέγονται (ἂν λέγωνται) παντελῶς **ἄψυχα**, μηχανικά καί... κρυπτογραφικά, τότε τό μυαλό λειτουργούντων καί λειτουργομένων δέν εἶναι συντονισμένον μέ τήν καρδιακή προσευχή. Τότε καταδικάζονται οἱ πιστοί νά μὴ προσεύχονται καί νά μὴ ψάλλουν «**καρδιά καί πνεύματι**». Ὁ ἀπόστολος Παῦλος τονίζει, ὅτι στήν κοινή λατρεία προσεύχεται καί ἡ καρδιά, προσεύχεται καί ὁ νοῦς. Ψέλνει ἡ καρδιά, ψέλνει καί ὁ νοῦς. Καί ὅταν καρδιά καί νοῦς εἶναι παραδομένα στήν κατανοητή προσευχή καί λατρεία, τότε λαός καί κληρὸς ἀναφωνοῦν τό «Ἀμήν». «**Προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι δέ καί τῷ νοῖ. Ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ δέ καί τῷ νοῖ. Ἐπεὶ ἐάν εὐλογήσης τῷ πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν τόν τόπον τοῦ ἰδιώτου πῶς ἐρεῖ τό Ἀμήν ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστία; Ἐπειδή τί λέγεις οὐκ οἶδε**» (Α΄ Κορ. ιδ΄ 15-16).

Τί καταλαβαίνει ὁ λαϊκός; Τόσο καταλαβαίνει, ὥστε δέν ἀπαντᾷ μέ τό «Ἀμήν». Οὔτε κἂν τό «Ἀμήν» ἐπιτρέπουμε νά λήθῃ ὁ λαός, ἀφοῦ τόν καταδικάζουμε σέ... ἀγνωσία! Τί κάνει -θά ρωτήσετε- ὁ λαός (ὁ περισσότερος); Ἡ δυσανασχετεῖ γιά τό πότε θά τελειώσῃ μία «**θεατρική παράσταση**», πού δέν ἔπιασε καθόλου τό νόημά της, ἢ θά κινῆται ἀτάκτως, ἢ θά βλέπῃ κάθε τόσο τό ρολοῖ του γιά νά δῇ πότε θά βγῇ ἀπό ἓνα κοπιῶδες ἐκκλησιαστικό «**κλείσιμο**», ἢ θά ἐπιλέξῃ νά ἔρθῃ τό τελευταῖο τέταρτο τῆς θείας Λειτουργίας, ἀφοῦ οὕτως ἢ ἄλλως δέν καταλαβαίνει σχεδόν τίποτε ἀπό τά λεγόμενα καί ψαλλόμενα!

• Ὄταν οἱ εὐχές τῆς θείας Λειτουργίας λέγονται στήν ὥρα τους, **σεμνοπρεπῶς** καί ἱεροπρεπῶς, μέ εὐλάβεια καί συμμετοχή στό περιεχομένο τους, κατανοητά καί σέ προσιτό γλωσσικό ὕφος, τότε ἐπιτυγχάνεται αὐτό πού λέγεται στόν Χερουβικό ὕμνο: Στέκουν οἱ πιστοί ὡς ἄγγελοι. Διώχνουν ἀπό τό μυαλό τους κάθε βιοτική μέριμνα, κάθε ὕλική ἢ καί ἀνήθικη ἀκόμα σκέψι. Καί ἐτοιμάζονται νά ὑποδεχθοῦν τόν Βασιλέα τῆς δόξης. «**Οἱ τὰ Χερουβεῖμ μυστικῶς εἰκονίζοντες... πᾶσαν τήν βιοτικήν ἀποθώμεθα μέριμναν, ὡς τόν Βασιλέα τῶν ὄλων ὑποδεξόμενοι, ταῖς ἀγγελικαῖς ἀοράτως δορυφορούμενον τάξεσιν**».

Ὄταν ὅμως τά λεγόμενα εἶναι παντελῶς ἀκατανόητα, ὅταν τά ψαλλόμενα καταντοῦν ἐπιδεικτικές μουσικές «**κορῶνες**», τότε θά συμβῇ ἐκεῖνο πού σηματοδοτεῖ ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «**Ἐάν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τό αὐτό καί πάντες γλώσσαις λαλῶσιν, εἰσέλθωσι δέ ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι, οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε;**» (Α΄ Κορ. ιδ΄ 23). Τό ἀκατανόητο τῶν λεγομένων καί ψαλλομένων στή θεία Λειτουργία ἰσοδυναμεῖ μέ «**γλωσσολαλία**». Ὅπως μέ τό λεγόμενο χάρισμα τῆς γλωσσολαλίας κανεῖς δέν καταλάβαινε τίποτε, καί γι' αὐτό τό «**μέριασε**» παντελῶς ὁ θεόπνευστος Παῦλος, ἔτσι καί ὅσα λέγονται σέ **γλώσσα ἀκαταλαβίστικη** ἢ ψέλνονται μέ ἐπιδεικτικό ἀργό ὕφος, τό μόνο πού πετυχαίνουν εἶναι νά μᾶς ἀποκαλοῦν «**τρελλούς**»! «**Οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε;**» (Α΄ Κορ. ιδ΄ 23).

• Δέν εἶναι σχιζοφρενική ἢ ἀληθινή λατρεία τῆς Ἐκκλησίας μας. Εἶναι **λογική λατρεία**. Ὅλα, λοιπόν, ἄς λέγωνται **καθαρά**. Ὅλες οἱ εὐχές νά ἀκούγονται **εὐκρινῶς**. Ὅλα, «**πάντα πρὸς οἰκοδομήν γινέσθω**» (Α΄ Κορ. ιδ΄ 26).

Γνωριμία με τόν ΠΑΥΛΟ

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ Ἡ δικαίωσις ἀπό τόν Θεό

Ρωμ. 1' 6-8

Τό ἀδύνατο τοῦ νόμου. Τό δυνατό τῆς πίστεως (στ. 6)

Αὐτό, πού δέν κατορθώνει κανείς μέ τό νόμο, τό κατορθώνει μέ τήν πίστι. Ὅχι μέ τήν οποιαδήποτε θρησκευτική ἢ ἄλλη πίστι, ἀλλά μέ τήν πίστι στό θεανδρικό Πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ πίστις στόν Χριστό ἐξασφαλίζει τό μοναδικό μέσο δικαίωσης τοῦ ἐνόχου: τήν χάρι. Ὅταν ὁ ἔνοχος δέν μπορῆ στό δικαστήριο ν' ἀποδείξη τήν ἀθωότητά του, τό μόνο, πού τοῦ ἀπομένει, εἶναι νά παρακαλέσῃ θεμά νά τοῦ δοθῇ χάρις. Καί σέ κάποιες περιπτώσεις μπορεῖ ὁ ἀνώτατος ἄρχοντας νά χορηγῇ τήν αἰτουμένη χάρι στόν βαρυνομένο.

• Στίς περιπτώσεις ὄλων τῶν ἁμαρτωλῶν, ὄλων, δηλαδή, τῶν ἀνθρώπων, ἡ χάρις εἶναι δεδομένη. Νά τό μεγαλεῖο τῆς ἀγάπης! Ἐνας καταδικάζεται, ὁ Ἄθως, καί ὄλοι οἱ ἔνοχοι ἀθωώνονται. Ἄρκει νά πιστεύσουν στή δύναμι τῆς χάριτος, στόν Χριστό, καί νά ζήσουν ἀξίως τῆς χάριτος. Γι' αὐτό στή συνέχεια ὁ Παῦλος λέει: «*Ἡ δέ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη οὕτω λέγει: Μή εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, τίς ἀναβήσεται εἰς τόν οὐρανόν; τοῦτ' ἔστι Χριστόν καταγαγεῖν*» (στ. 6). Δηλαδή: Διαφορετικά λέει ἡ δικαίωσις ἀπό τήν πίστι: Νά μὴ πῆς στήν καρδιά σου, «Ποιός θά ἀνεβῆ στόν οὐρανόν;», γιά νά κατεβάσῃ δηλαδή τόν Χριστό».

• Ὅταν λέῃ ὁ Παῦλος, ὅτι κανένας ἄνθρωπος δέν εἶναι ἄμεμπτος, κανένας δέν ἔχει τηρήσει πλήρως τό νόμο, εἶναι φυσικό νά προκαλῆται ἡ ἀγωνία:

—*Πώ, πώ! Ἀφοῦ κανένας δέν μπορεῖ νά σωθῇ, ὅσο ἅγιος κι ἂν εἶναι, τότε ἀλλοίμονό*

μας! Κανένας δέν μπορεῖ ν' ἀνεβῆ στόν οὐρανόν.

Αὐτό, πού δέν μπορεῖς νά τό κάνῃς ἐσύ, τό κάνει γιά σένα ὁ Χριστός. Ὁ Χριστός βρισκόταν πάντοτε στόν οὐρανόν, «*ὢν εἰς τόν κόλπον τοῦ πατρός*» (Ἰωάν. α' 18), καί ὅμως κατέβηκε στή γῆ. Λοιπόν, νά μὴ σέ νικᾷ ὁ λογισμός τῆς ἀπελπισίας. «*Μή εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, τίς ἀναβήσεται εἰς τόν οὐρανόν;...*» (στ. 6). Τό χωρίο εἶναι ἀπό τήν Πεντάτευχο (Δευτερ. λ' 12-14). Ἐκεῖ ἐμφανίζεται ὁ Θεός: Ὅσα σᾶς λέω, δέν εἶναι ἀκατόρθωτα. Δέν σᾶς λέω ν' ἀνεβῆτε στόν οὐρανόν. Δέν σᾶς λέω νά φθάσετε κολυμπώντας στά πέρατα τῆς θάλασσας.

• Τά δύσκολα τά ἔκανε ὁ Χριστός. Κατέβηκε γιά μᾶς. Γιά ν' ἀνεβοῦμε ἐμεῖς. Ἐπομένως ἡ ἠθική καί πνευματική μας ἀνάβσις εἶναι πλέον δυνατή. Καί μέ ἄλλη σημασία μπορεῖ νά ἐκληφθῇ τό «*Τίς ἀναβήσεται εἰς τόν οὐρανόν; τοῦτ' ἔστι Χριστόν καταγαγεῖν*» (στ. 6). Ἀποκλείεται ὁ χαμηλότερος τρόπος, γιά νά σωθοῦμε, μόνοι μας, διά τοῦ νόμου. Ἀπομένει ὁ ὑψηλότερος τρόπος, διά τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀλλά ποιός θά ἀνεβῆ τόσο ψηλά, ἐκεῖ πού βρίσκεται ὁ Χριστός, γιά νά Τόν κατεβάσῃ καί νά μᾶς σώσῃ; Ποιός; Μά δέν χρειάζεται νά πάρουμε ἐμεῖς διαστημόπλοιο καί ν' ἀνεβοῦμε στά οὐράνια. Τόν κατέβασε ἡ ἀγάπη Του.

Ἀπέκρουσε καί ἀπέκλεισε ὁ Παῦλος τόν τρόπο σωτηρίας διά τοῦ νόμου. Προβάλλει τώρα τόν τρόπο σωτηρίας μέ τήν πίστι. Δέν εἶναι φυσικά εὐκολός. Ἄν ἡ πῆρσις τῶν ἐντολῶν ἔχῃ ἐμπόδιο πῆ ραθυμία, ἡ πίστις ἔχει ἐμπόδιο τούς λογισμούς: «*Καί πῶς εἶναι δυνατόν;*». «*Τίς ἀναβήσεται εἰς τόν οὐρανόν; Τίς καταβήσεται εἰς τήν ἄβυσσον;*» (στ. 6-7). Ἀλλά γιά τήν πίστι στό

Χριστό δέν υπάρχουν «πῶς;». Ἐπίσης ἡ παντοδυναμία τοῦ Θεοῦ, ἡ ἀπειρη ἀγάπη Του, ἡ φιλόανθρωπη σοφία Του καί ἡ δική μας πλήρης ἐμπιστοσύνη. Λέει σχετικά ὁ ἱερός Χρυσόστομος:

«Ὡσπερ γάρ τῆ ἀρετῆ τῆ διά τῶν ἔργων ἀνθίσταται ραθυμία, τοὺς τόνους ἐκλύουσα, καί δεῖ σφόδρα ἀγρυπνούσης ψυχῆς, ὥστε μή εἴκειν, οὕτω καί ὅταν πιστεῦσαι δέη, εἰσί λογισμοὶ θορυβοῦντες καί λυμαινόμενοι τὴν τῶν πολλῶν διάνοιαν, καί δεῖ νεανικωτέρας ψυχῆς, ὥστε αὐτοὺς διακρούσασθαι» (Ε.Π.Ε. 17,330).

Μετὰφρασις: Σπὴν ἀρεπὴ, πού ἐκδηλώνεται μέ τὰ ἔργα, ἀντιτέκεται ἡ ραθυμία. Χαλαρώνονται οἱ δυνάμεις καί πρέπει ν' ἀγρυπνῆ πολὺ ἡ ψυχὴ, ὥστε νά μὴν ὑποχωρῆ. Ἔτσι καί ὅταν πρόκειται νά πιστέψουμε, μᾶς βασανίζουν λογισμοί, πού προκαλοῦν σύγχυσι καί βλάπτουν τὴ διάνοιαν τῶν πολλῶν. Χρειάζεται, λοιπόν, ρωμαλέα ψυχὴ, ὥστε ν' ἀποκρουσθοῦν οἱ λογισμοί.

Ὅλα Ἐκεῖνος. Ἐμεῖς τὴν πίστι (στ. 7-8)

Οὐρανομήκης ἄνθρωπος δέν ὑπάρχει. Οὐρανομήκης Θεάνθρωπος ὑπάρχει. Μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νά γίνηται, μέ τὴ βοήθεια τῆς ἐπιστήμης καί τῆς τεχνολογίας, διαστημικός. Φθάνει μέχρι τὰ πλησιέστερα ἀστέρια. Δέν μπορεῖ ὅμως νά γίνη οὐρανομήκης, νά καλύψῃ ὅλη τὴν ἀπόστασι τοῦ οὐρανοῦ. Πολὺ περισσότερο δέν μπορεῖ μόνος του ν' ἀνεβῆ στὸν οὐρανό.

● Αὐτό, πού δέν μπορεῖ νά κάνῃ ὁ ἄνθρωπος, τό ἔκανε ὁ Θεάνθρωπος. Καί διά τοῦ Θεοάνθρωπου τό κατορθώνει καί ὁ πιστός ἄνθρωπος. Τονίζοντας ὁ Παῦλος τοὺς τυχόν λογισμούς, πού προβάλλονται σπὴν διά πίστεως σωτηρία, λέει: «Ἡ τίς καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον; Τοῦτ' ἔστι Χριστόν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν» (στ. 7). Δηλαδή: Νά μή πῆς, «Ποιός θά κατεβῆ στὸν ἄδην;», γιὰ ν' ἀνεβάσῃ δηλαδή τὸν Χριστό ἐκ νεκρῶν.

● Πρέπει νά κατεβῆ ὁ Χριστός! Ποιός ὅμως θά Τὸν κατεβάσῃ; Μὴν ἀγωνιάς. Κατεβαίνει μόνος Του. Πέθανε ὁ Χριστός πάνω στό Σταυρό! Ποιός τώρα θά Τὸν ἀνεβάσῃ ἀπὸ τὸν ἄδην; Μὴν ἀγωνιάς. Θ' ἀνεβῆ μόνος Του. Ἀναστήθηκε ὁ Χριστός. Χωρὶς τὴ μεσολάβησι ἀνθρωπίνων ἐπεμβάσεων καί δυνάμεων. Καί ὄχι μόνον. Ἀνα-

στήθηκε Ἐκεῖνος καί μαζί Του συνανασηθήκαμε κι ἐμεῖς. «Συνήγειρεν ἡμᾶς καί συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Ἐφεσ. β' 6).

● Μέ τὴν πίστι στὸν Χριστό πετυχαίνουμε νά γίνουμε οὐρανομήκεις. Νά γιατί ἡ πίστις στὸν Ἰησοῦ Χριστό εἶναι ὑπερβατὴ. Λέει ὁ Χρυσόστομος:

«Δείκνυσιν (ὁ Παῦλος), ὅτι φιλοσόφου διανοίας χρεια, καί γνώμης οὐρανομήκους τινός καί μεγάλης. Καί οὐκ εἶπε, «μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου»· τουτέστι, μηδέ ἐννοήσῃς ἀμφιβαλεῖν καί εἰπεῖν κατὰ σεαυτόν, καί πῶς τοῦτο δυνατόν» (Ε.Π.Ε. 17,332).

Μετὰφρασις: Χρειάζεται φιλόσοφον διάνοια καί φρόνημα μεγάλο καί ὑψηλό μέχρι τὸν οὐρανό. Δέν εἶπε (ὁ Παῦλος) ἀπλῶς «μὴν πῆς», ἀλλ' εἶπε «μὴν πῆς σπὴν καρδίᾳ σου»· δηλαδή, οὔτε κἂν νά σκεφθῆς, ν' ἀμφιβάλλῃς καί νά πῆς: Πῶς εἶναι δυνατόν αὐτό;

● Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἔφερε τὸν Υἱό τοῦ Θεοῦ κοντὰ μας. Τὸν ἔκανε Ἐμμανουήλ («ὁ Θεός μεθ' ἡμῶν»). Ἡ πίστις ἡ δική μας φέρνει κοντὰ μας αὐτό, πού ἦταν ἄλλοτε ἄπιστο, ἀπρόσιτο, ὄνειρο ἀπατλό. Καί αὐτό εἶναι ἡ σωτηρία. Γι' αὐτό ὁ ἀπόστολος Παῦλος, προσγειώνοντας τὸν πιστό ἄνθρωπο σπὴ χειροπιαστὴ πραγματικότητα τῆς σωτηρίας, πού εἶναι κοντὰ του, τοῦ θυμίζει ἀπὸ τό ἴδιο χωρίο τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης (Δευτερ. λ' 12-14) τὴν βεβαιότητα: «Ἀλλὰ τί λέγει; Ἐγγὺς σου τό ῥῆμά ἐστίν, ἐν τῷ στόματί σου καί ἐν τῇ καρδίᾳ σου· τοῦτ' ἔστι τό ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν» (στ. 8). Δηλαδή: Ἡ δικαίωσις μέ τὸν Χριστό λέει: «Κοντὰ σου εἶναι ὁ λόγος, στό στόμα σου καί σπὴν καρδίᾳ σου, ὁ λόγος δηλαδή τῆς πίστεως, αὐτόν πού κηρύττομε».

● Τό δύσκολο τό ἔκανε ὁ Χριστός. Ἦλθε κοντὰ μας. Μᾶς προσέλαβε. Ἀρκεῖ ν' ἀνοίξουμε τρεῖς πόρτες:

Τὴν πόρτα τῆς διανοίας μας, νά φωτισθῆ ἀπὸ τό φῶς τοῦ Εὐαγγελίου Του.

Τὴν πόρτα τῆς καρδιᾶς μας, δηλαδή, τὴν πόρτα τῆς πίστεως. Νά παραδοθῶμε ἄνευ ὄρων στὸν Θεό τῆς ἀγάπης, τῆς σωτηρίας, τῆς αἰωνίου ζωῆς.

Τὴν πόρτα τοῦ στόματός μας, δηλαδή, τὴν πόρτα τῆς ὁμολογίας.

Ὁ Παῦλος μέ χωρία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης μᾶς ἔφερε κοντά στόν Χριστό, φανερώνοντας, στους Ἰουδαίους πρό παντός, ὅτι δεν ὑπάρχει σύγκρουσις Παλαιᾶς καί Καινῆς ἢ Παλαιά ὀδηγεῖ σπὴν Καινή. Καί μᾶς τόνισε, ὅτι δέν οὐρανοβατοῦμε, γιά νά βροῦμε τή σωτηρία μας. Εἶναι κοντά μας ἡ σωτηρία. Τόσο κοντά μας, ὅσο κοντά μας εἶναι ἡ καρδιά μας καί τό στόμα μας. Λέει σχετικά ὁ ἱερός Χρυσόστομος:

«*Ἐγγύς σου τό ῥῆμά ἐστίν*». *Τουτέστιν, εὐκόλον ἐστίν. Ἐν γάρ τῇ διανοίᾳ σου καί τῇ γλώττῃ ἡ σωτηρία. Οὐ μακράν ὁδόν βαδίσαντας, οὐδέ πέλαγος πλεύσαντας, οὐδέ ὄρη παρελθόντας, οὕτω σωθῆναι δεῖ ἄλλ' εἰ μὴδέ αὐτόν βουλευθεῖς ὑπερβῆναι τίν οὐδόν, ἔξεστί σοι καί οἴκοι καθημένῳ σωθῆναι. Ἐν γάρ τῷ στόματί σου καί ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἐστὶ τῆς σωτηρίας ἡ ἀφορμή*» (Ε.Π.Ε. 17,332).

Μετὰ φρασῖς: Κοντά σου εἶναι ὁ λόγος. Δηλαδή, εἶναι εὐκόλη ὑπόθεσις, διότι ἡ σωτηρία βρίσκεται σπὴ διάνοιά σου καί σπὴ γλῶσσα σου. Δεν χρειάζεται νά βαδίσουμε μακρὺ δρόμο, οὔτε κολυμπώντας νά περάσουμε πελάγη, οὔτε περπατώντας νά διαβοῦμε βουνά. Εἶναι δυνατόν καί στό σπῆτι σου παραμένοντας νά σωθῆς, ἀφοῦ ἡ ἀφετηρία τῆς σωτηρίας σου βρίσκεται στό στόμα σου καί σπὴν καρδιά σου.

Κύριος Ἰησοῦς (στ. 9)

Ἄδύνατο, δύσκολο, εὐκόλο. Τό ἀδύνατο ἰσχύει γιά τίν πρό Χριστοῦ ἐποχή. Μέ κανένα τρόπο δέν ὑπῆρχε δικαίωσις, δηλαδή, σωτηρία, πρό Χριστοῦ. Καί μάλιστα πανανθρώπινη σωτηρία. Τό ἀδύνατο ἔγινε δυνατό, ἀφοῦ ὁ Θεός Λόγος ἔγινε ἐκεῖνο, πού δέν ἦταν ἔγινε ἄνθρωπος καί σταυρώθηκε γιά μᾶς καί ἀναστήθηκε.

● Διαγράφοντας τό ἀδύνατο, ἔμεινε τό δύσκολο καί τό εὐκόλο. Σπὴν ὑπόθεσι τῆς σωτηρίας τό δύσκολο τό ἔκανε ὁ Θεός, ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός. Ἐκεῖνος «*ἔκλινεν οὐρανοῦς καί κατέβη*». Ἐκεῖνος, καίτοι Θεός, ἔλαβε δούλου μορφή. Ἐκεῖνος, καίτοι ἀναμάρτητος, ἀνέλαβε τίς ἀμαρτίες ὅλου τοῦ κόσμου. Ἐκεῖνος «*ἔξέχεε τό αἷμά Του*» (Ματθ. σκτ' 28) γιά τή σωτηρία τοῦ κόσμου. Ἐκεῖνος ἔπαθε ὅσο ποτέ κανένας ἐπὶ τῆς γῆς.

Παρέμεινε σέ μᾶς τό εὐκόλο. Σέ μία δαπά-

νη μετέχουν δύο συμβαλλόμενοι. Ὁ ἕνας πληρώνει τό 99% τῆς τιμῆς, ὁ ἄλλος τό 1%. Ἄλλά χωρίς τή συμμετοχή αὐτοῦ τοῦ μικροῦ ποσοστοῦ, τοῦ 1%, δέν συντελεῖται τό ἔργο. Ὁ πρῶτος συμβαλλόμενος στό ἔργο τῆς σωτηρίας εἶναι ὁ Θεός. Καταβάλλει τό 99%. Ὁ ἄλλος εἶναι ὁ ἄνθρωπος. Συνεργός στό ἔργο τῆς σωτηρίας. Ἐλάχιστα συμβάλλει, ἐν συγκρίσει μέ τόν Ἰησοῦ Χριστό. Μόλις τό 1%. Ἀπόλυτα ὅμως ἀναγκαῖο γιά τή σωτηρία. Ἡ πίστις του εἶναι ἡ συμβολή του.

Ὅταν, λοιπόν, ὑπῆρχε ὁ σίγουρος τρόπος σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων καί οἱ Ἰουδαῖοι ἐπιζητοῦσαν ὄχι ἀπλῶς τόν ἀβέβαιο, ἀλλά τόν ἀδύνατο τρόπο, πῶς νά μὴν ἀνψυχήση ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ὁ κήρυκας τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ σωτηρίας, ὁ ἀπεσταλμένος σαλπικτικῆς τοῦ εὐαγγελίου;

● Φαντασθῆτε ὁδοιπόρο, πού θέλει νά φθάση σέ πρωτόγνωρο τέρμα. Βρίσκεται σέ σταυροδρόμι. Ἀπό τό ἕνα μέρος ὑπάρχει δρόμος πλατὺς σπὴν ἀρχή, ἀλλά χωρίς προοπτική. Πινακίδα προειδοποιεῖ: *Ἀδιέξοδος!* Ἀπό τό ἄλλο ὑπάρχει δρόμος ἀνηφορικός κάπως, ἀλλά, πού ὀδηγεῖ μέ βεβαιότητα στό ὀλοφώτεινο τέρμα. Πινακίδα προειδοποιεῖ: *Ἀκολουθήστε τον! Δεν πρόκειται νά χαθῆτε!*

Αὐτό τό σταυροδρόμι παρουσιάζει ὁ Παῦλος μπροστά στους Ἰουδαίους, ἀλλά καί στους κάθε ἐποχῆς θρησκούς ἀνθρώπους: Τό ἀδιέξοδο; Εἶναι ἡ ὁδός τοῦ νόμου. Βεβαία γιά τή σωτηρία; Εἶναι ἡ ὁδός τῆς χάριτος. Δεν εἴμεθα, λοιπόν, ἀδικαιολόγητοι, ὅταν περιφρονοῦμε τή χάρι, τό μυστήριο τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας, καί ἀσχολούμεθα συνεχῶς μέ θρησκευτικούς ἀτραπούς, πού δέν ὀδηγοῦν πουθενά;

Λέει ὁ Χρυσόστομος: «*Ὁ μὲν νόμος ἐπαχθῆς, ἡ δέ χάρις ῥαδία ὁ νόμος, κἂν μυρία φιλονεικῆσωμεν, οὐ σώζει ἡ χάρις καί τίν ἐξ αὐτῆς καί τίν ἐκ τοῦ νόμου παρέχει δικαιοσύνην*» (Ε. Π.Ε. 17,334). **Μετὰ φρασῖς:** Ὁ νόμος καί δυσβάστακτος εἶναι, ἀλλά καί δέν σώζει, ὅσο κι ἂν πολλοὶ προσπάθησαν σπὴν ἐφαρμογή του. Ἐνῶ ἡ χάρις καί εὐκόλη εἶναι καί τή δικαίωσι χορηγεῖ τόσο στους ἀνθρώπους τοῦ νόμου, ὅσο καί στους ἄλλους, πού μόνο αὐτὴν γνώρισαν.

Δ.Γ.Α.

Ἐλεύθεροι ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΙ

Πρώτοι οἱ Ἀπόστολοι

τὴν κλίμακα τοῦ χριστιανικοῦ Ἀγιολογίου στό ὑψηλότερο σκαλοπάτι δέν εἶναι οὔτε οἱ ἀσκητές οὔτε οἱ μάρτυρες οὔτε οἱ μεγαλομάρτυρες οὔτε οἱ ὄσιοι οὔτε οἱ παρθενομάρτυρες. Εἶναι οἱ Ἀπόστολοι. «Ὁ Θεός - λέει ὁ Παῦλος - ἔθετο ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, εἶτα χαρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν» (Α' Κορ. ιβ' 28). Ἀνώτεροι ἀπό ὄλους. Στὴ μνήμη τους θά ἔπρεπε νά εἶναι γεμάτες οἱ ἐκκλησίες. Καί ὁμως, εἶναι ἄδειες.

- Ἐορτάζουν οἱ εὐεργέτες μας, τὰ πρότυπά μας. Θά ἔπρεπε νά γνωρίζουμε τὴ ζωὴ τους, τὸν λόγο τους, τίς Ἐπιστολές τῆς Καινῆς Διαθήκης, πού ὠρισμένοι ἀπ' αὐτούς ἔγραψαν. Ἐμεῖς οὔτε τὰ ὀνόματά τους δέν γνωρίζουμε.

- Ἀνώτεροι πάντων οἱ Ἀπόστολοι. Τί προνόμια τοὺς ἔδωσε ὁ Θεός; Νά κάθωνται σέ θρόνους; Νά φορᾶνε χρυσοποίκιλτα ἄμφια; Νά διατάσσουν; Νά ἔχουν ὑπηρέτες; Νά ἔχουν κοσμικά μεγαλεῖα καί ὑλικά πλούτη; Κάτι τέτοια ἀπέκτησαν δυστυχῶς ἀργότερα οἱ λεγόμενοι διάδοχοι τῶν Ἀποστόλων. Τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτὰ δέν εἶχαν καί δέν ἤθελαν νά ἔχουν οἱ Ἀπόστολοι. Τί, λοιπόν, εἶχαν; Ποιά τὰ προνόμιά τους;

Ἄν τὰ ἀκούση κάποιος, πού ὅλα τὰ μετράει μέ τὴν ψυχρὴ λογικὴ καί τὸ ὕλικό συμφέρον, θά περάση γιὰ τρελλοὺς τοὺς Ἀποστόλους, πού δέχτηκαν τέτοια ἀποστολή, μέ τέτοια ἐπικίνδυνα προνόμια. Naί, οἱ Ἀπόστολοι εἶχαν τὴν ἀγία τρέλλα. Ἦσαν μεθυσμένοι μέ τὴ μέθη

τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, μέ τὸ κρασί τῆς ἀγάπης στό Χριστό. Καί ὅποιος μεθάει μ' αὐτό τὸ κρασί, κάνει πράγματα ὑπέρογα.

Τὸ πρῶτο πρόνομιο τῶν Ἀποστόλων: Ἄνισος ὁ ἀγώνας.

- Τί θά λέγατε γιὰ κάποιον πατέρα, πού παίρνει δέκα νήπια καί τὰ ρίχνει στή μάχη, νά παλαιῖσιν σ' ἓνα στίβο μέ ἑκατὸ γίγαντες, ρωμαλέους παλαιστής;

- Τί θά λέγατε γιὰ κάποιον ποιμένα, πού παίρνει δώδεκα πρόβατα καί τὰ ρίχνει σέ ἀγέλη μέ χίλιους λύκους, νά παλαιῖσιν;

Ἄνισος ὁ ἀγώνας. Ὁ Χριστός ἔρριξε τοὺς Μαθητάς Του, νά παλαιῖσιν μέ ἄνισους ἀντιπάλους. Τὰ νήπια, οἱ ἀδύνατοι Ἀπόστολοι, πάλαιψαν μέ τοὺς κολοσσούς τῶν δύο τότε ὑπερδυνάμεων, μέ τὸ πανίσχυρο Ἰουδαϊκό κατεστημένο τῆς Ἀνατολῆς καί μέ τὴν πανίσχυρη Ρωμαϊκὴ αὐτοκρατορία τῆς Δύσεως. Ἔστειλε τὰ πρόβατα, νά παλαιῖσιν μέ μυριάδες λυσσασμένους λύκους. Τοὺς τό εἶπε ὁ Ἰδιος· δέν τοὺς τό ἀπέκρυψε: «Ἴδού ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων» (Ματθ. ι' 5).

- Τὸ ἀποτέλεσμα; Νίκησαν στήν πάλη ἐκείνης τῆς ἱστορίας τὰ πρόβατα. Νίκησαν οἱ Ἀπόστολοι. Καί μόνο νίκησαν; Ἐκαναν κάτι ἀκόμη θαυμαστότερο: Πολλοὺς λύκους, μυριάδες λύκους, τοὺς μετέτρεψαν σέ πρόβατα τῆς μάνδρας τοῦ

Χριστού, τῆς Ἐκκλησίας. Τούς φονευτάς τοῦ Χριστοῦ τούς μετέτρεψαν σέ θαυμαστάς τοῦ Χριστοῦ.

● Πῶς; Ἄς ἔλθουν οἱ ἄπιστοι νά μᾶς δώσουν ἐξήγησι. Μία ἢ ἐξήγησις: Πρόβατα οἱ Ἀπόστολοι, ἀλλά Χριστοδύναμα πρόβατα. Μαζί τους ὁ παντοδύναμος Ἰησοῦς Χριστός.

Γράψε σ' ἕνα πίνακα πολλά μηδενικά. Ἐχουν καμμία ἀξία; Ὁχι. Πολλαπλασιάσε τα, πρόσθεσε τα. Ἀποκοτῶν καμμία ἀξία; Ὁχι. Ἄν ὁμως μπροστά ἀπό τὰ μηδενικά θέσης τό ΕΝΑ, τὰ μηδενικά ἀποκοτῶν τεράστια ἀξία. Μόνοι τους οἱ Ἀπόστολοι μηδενικά. Ἄν μπροστά τους θέσης τόν ΕΝΑ, τόν Ἰησοῦ Χριστό, ἀποκοτῶν τεράστια δύναμι.

● Ἄνισος ὁ ἀγώνας γιά τούς Ἀποστόλους, ἀλλά καί ἀντιστρόφως. Μαζί μέ τόν Χριστό ἀποτελοῦσαν τήν ἀσύγκριτη πλειονοψηφία.

Οἱ πλουτοκράτες καί ἡ... κασσέλα τους

Μόλις ἕνα ἑκατομμύριο καί ὀκτακόσιες χιλιάδες εὐρώ στοίχισε τό «φτωχικό καλυβάκι» τοῦ ἕξ Ἀμερικῆς πλουτοκράτη Στεφάνου Κασσελάκη. Ἡ «μεγάλη» του οἰκογένεια, ἀποτελουμένη ἀπό τόν... ἄντρα του (ἡ νέα πολιτική ἐπιβάλλει νά παυγρεῦνται ἄντρας μέ ἄντρα καί γυναίκα μέ γυναίκα!!!), καί ἀπό τόν σκύλο του (θά δοῦμε πότε θά νομιμοποιηθῆ καί ἡ σχέσις του μέ τό τετράποδό του, μόλις καί μετά βίας χωράει στούς εὐρύχωρους θαλάμους τοῦ μεγάλου σπιτιοῦ τοῦ μεγιστάνα κ. Κασσελάκη.

● Κάπως ἔτσι δέ ζοῦν ὅλα τὰ φτωχαδάκια τοῦ ἀριστεροῦ «στερεώματος». Ὅλοι οἱ κασσελακικοί τοῦ πρώην κόμματος τῶν φτωχῶν, θά καμαρώνουν ἀσφαλῶς τόν πλουτοκράτη ἀρχηγό τους. Στό πρόσωπό του διδάχτηκαν τόν ἀληθινό «σοσιαλισμό»!

● Κύριε Κασσελάκη, σέ λυπᾶται ὁ κόσμος: Πῶς θά βολευτῆς σ' ἕνα τόσο μικρό καλυβάκι; Βέβαια γιά νά καταστῆς ὑπο-

δειγμα λιτότητας καί φιλανθρωπίας, θά μπορούσες ν' ἀγοράσῃς δίπλα ἀπό τό παλάτι τῶν 1.800.000 εὐρώ καί μία χρυσή παραγκούλα, γιά νά μή σκανδαλίζωνται (ἐμπυρίζονται) οἱ φτωχοί τοῦ κόμματος, πού σου χάρισε ὁ πρώην ἀρχηγός του.

Ἄνισορροπία τό ἐγκληματικό ἀνάγνωσμα!

Κάποτε εἶχε νομοθετηθῆ τό ἱατρικό πιστοποιητικό, προκειμένου νά ἐκδοθῆ ἄδεια γάμου. Καί τό πρώτο, πού ἔπρεπε νά πιστοποιῆ τό χαρτί τοῦ γιαιτροῦ, ἦταν ἡ νευροψυχική κατάσταση. Τό ἱατρικό πιστοποιητικό καταργήθηκε. Ὁ ὅποιος οἰοῦντο πού θέλει νά παντρευθῆ τήν ὁποιαδήποτε, εἶναι ἐλεύθερος νά ἐκδώσῃ ἄδεια γάμου.

● Αὐτό βέβαια γιά ὅσους ἐπιθυμοῦν νά τελέσουν ἐκκλησιαστικό γάμο. Δυστυχῶς οὔτε καί ὁ ἀρμόδιος ἱερεὺς καί ὁ ὑπεράνω αὐτοῦ ἐπίσκοπος ἐξετάζουν, μήπως ἕνας ἐκ τῶν δύο μελλονύμφων εἶναι... ἀνισόρροπος (ἢ καί οἱ δύο). Μέ ὄση εὐκολία νοικιάζει κάποιος ἕνα σπίτι, μέ τήν ἴδια εὐκολία ἰδιοποιεῖται μία γυναίκα. Τό ἴδιο συμβαίνει καί μέ τήν γυναίκα. Ἡ μόνη ἐγγύησις γιά νά συνδεθῆ μέ ἕνα ἄντρα εἶναι ἡ ἐξωτερική... συμπάθεια καί ἡ... προϋπηρεσία στήν παραβατικότητα, στίς σεξουαλικές παρενέργειες καί στούς βιασμούς!

● Πῶς διαφορετικά νά δικαιολογηθοῦν τά τόσα ἐγκλήματα τῶν τελευταίων χρόνων; Πῶς νά ἐξηγηθοῦν οἱ διαλύσεις τῆς συντροφικότητας καί τά διαζύγια τῶν γάμων; Πῶς νά ἐρμηνευθοῦν οἱ ἀπειλές γιά φόνους καί ἐγκλήματα; Πῶς νά λυθοῦν οἱ διαφορές στά ζευγάρια καί ἡ ἐπέλθη πυρόσβεσις τῶν ἀγρίων καυγάδων; Πῶς νά τεθῆ τέρμα σέ πράξεις ἀνθρωποκτονίας;

● Μέ τόν γάμο, τόν ἐν Χριστῶ φυσικά γάμο, πῶς νά μή συμβῆ μέσα σέ λίγο διάστημα τό γκρέμισμα τῆς νέας οἰκογένειας; Ἡ ἀληθινή ἀγάπη ὅλο καί θολώνει. Ὁ

σαρκικός έρωτας εύκολα βρίσκει αντικαταστάτη. Τή θέσι του συζύγου ή τής συζύγου εύκολα τήν άρπάζει ό (ή ή) σύντροφος. **Ή αντίζηλία** εύκολα ανάβει τήν έκδικητική καί τήν έγκληματική φρικαλέα σκέψη. Καί πίσω από όλα αυτά караδοκεί ένα τραῦμα καί ένα δρᾶμα, ένα πιστόλι καί μία φυλακή.

«*Εάν μή Κύριος οικοδομήση οίκον, εις μάτην έκοπίασαν οί οικοδομουντες*»

Δανείζεις τά μάτια σου;

Δανείζεις τά μάτια τριάντα χρόνια σε κάποιον άλλον; Ασφαλώς όχι. Καί όμως όλοι μας δανείζουμε τά μάτια μας στό Διάβολο. Έχουμε μάτια, πού ή αγάπη του παντοδυνάμου Θεού μάς χάρισε, αλλά τά χρησιμοποιούμε για τό κακό.

- Βλέπουμε θεάματα αισχρά.
- Βλέπουμε τηλεθεάματα προκλητικά.
- Βλέπουμε βιντεοθεάματα ακόλαστα.
- Βλέπουμε, ιδίως τό καλοκαίρι, τήν προκλητική γύμνια. Πολλοί δυστυχώς δέν αισχύνονται καθόλου νά εκθέτουν τό σώμα τους σε κοινή θέα, για νά σπρώξουν τά μάτια στή λαγνεία καί νά καθίστανται ήθικοί άυτοურγοί για μυριάδες όφθαλμοπορευτες. Μήπως ένας τυφλός είναι άγιώ-

τερος, άφοῦ τουλάχιστον δέν άμαρτάνει μέ θεάματα;

Θά πητε:

—*Δέν έχει τή δυνατότητα ό τυφλός ν' άμαρτήση. Αν είχε τό φῶς του, καί αυτός θά άμάρτανε.*

Πιθανόν. Πάντως έχει λιγώτερες εύκαιρίες καί άφορμές ν' άμαρτάνη.

Θά πητε:

—*Δηλαδή, καλύτερα ν'άναι κανείς τυφλός;*

• Όχι. Αν ήταν έτσι, δέν θά έδινε ό Χριστός τά μάτια καί τό φῶς. Τό θέμα είναι, αν τά μάτια μας γίνονται εργαλεία του κακού, θυρίδες για τή δαιμονική κατάληψη όλης τής ύπάρξεώς μας. Ό Κύριος σαφώς είπε: «*Ό λύχνος του σώματος είναι ό όφθαλμός. Εάν οὖν ό όφθαλμός σου άπλουσ ει, όλον τό σώμά σου φωτεινόν εῖσται· εάν δέ ό όφθαλμός σου πονηρός ει, όλον τό σώμά σου σκοτεινόν εῖσται*» (Ματθ. στ' 22).

• Αν τά σπίτια διαλύονται καί τά διαζύγια αυξάνονται, τήν κυρία αιτία ας τήν αναζητήσουμε στα μάτια. Όσο υπάρχει προσοχή στα μάτια, δηλαδή, έγκράτεια καί σωφροσύνη, περιορίζονται στό ελάχιστο τά άμαρτήματα τής πορνείας καί τής μοιχείας.

Ό ιερός Χρυσόστομος, έρμηνεύοντας τό χωρίο του Κυρίου για τό πονηρό βλέμμα (Ματθ. ε' 28), λέει: «*Από σωφροσύνης αγάπη τίκτεται, από δέ αγάπης τά μυρία αγαθά. Λιθίνας τοίνυν νόμιζε τας λοιπάς γυναίκας, ειδως ότι μετά γάμον, καν ακόλαστοις ιδης όφθαλμοις έτέραν γυναίκα, καν δημοσίαν, καν υπανδρον, τοις των μοιχων έγκλήμασιν υπεύθυνος γεγονας*» (Ε.Π.Ε. 27,114).

Μετὰ φρασεις: Από τή σωφροσύνη γεννιέται ή αγάπη. Από τήν αγάπη γεννιούνται μυρία αγαθά. Σύ ό άνδρας, νά θεωρησ όλες τίς άλλες γυναίκες (πλήν τής δικής σου) σαν πέτρες, γνωρίζοντας, ότι μετά τό γάμο, αν δης μέ πονηρά μάτια άλλη γυναίκα, είτε αυτή είναι «κοινή», είτε

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

Κωδικός
01-1323

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
Ιδιοκτήτης: Σύλλογος «Ιωάννης ό Βαπτιστής»
Υπεύθυνος έκδόσεως: Άγγελ. Μπότζιου
 Χριστοκοπίδου 12 - 105 54 - Άθήνα
www.ioannisvaptistis.gr
 Τηλέφωνα: 2103212713 & 2109765440
e-mail: info@ioannisvaptistis.gr
Υπεύθυνος Τυπογραφείου:
 Β. Μπουζάλας. 25 Μαρτίου 124, Περιστερί
Έτησία συνδρομή:
 Έσωτερικού 10 €. Κύπρου 20 €.
 Εξωτερ.: Εύρώπης 20 €. Άμερικης: **δολ. 25.**
 Καναδα καί Αυστραλίας: **δολάρια 30.**
Έπιταγές καί έπιστολές:
 Περιοδικό «Βαπτιστής»
 Χριστοκοπίδου 12, 105 54, Άθήνα.

είναι παντρεμένη, έγινες υπεύθυνος για έγκλήματα, πού διαπράττουν οί μοιχοί.

• Τό ίδιο ισχύει καί για τίς γυναίκες. "Όποιοσδήποτε άλλος άντρας (πλήν του νομίμου συζύγου) νά είναι γι' αυτήν πέτρα! Νά μή τήν συγκινεί. Σκληρός ό άγώνας, ιδίως τώρα τό καλοκαίρι.

• 'Αλλοίμονο σ' εκείνους καί σ' εκείνες, πού προκαλοῦν **πονηρά βλέμματα!**

• 'Αλλοίμονο καί στους χριστιανούς, πού υποτιμοῦν τό άμάρτημα τής **όφθαλμοπορνείας** καί ρίχνουν τά μάτια τους εκούσια σέ προκλητικά θεάματα!

• 'Αλλοίμονο καί στους πρεσβυτέρους καί επισκόπους, πού άνέχονται προκλητικά, γυμνά, θεάματα άκόμα καί μέσα στό χώρο του **Ναοῦ!**

Περιμένει ό κόσμος τόν Χριστό

Ο κόσμος περιμένει τόν Χριστό. Χωρίς Αὐτόν αλληλοσπαράσσεται, πεθαίνει. Νά βγάλουμε τό Χριστό πρós τά έξω, στόν κόσμο τής συγχύσεως. Μέ τόν Χριστό θά ήμερέψη ό κόσμος, θά βγή άπό τά άδιέξοδα, θά λυτρωθή.

• Ό Χριστός σήμερα πορεύεται μέ τά δικά μας πόδια· είναι τά **πόδια** τής ιεραποστολής.

• Μιλáει μέ τό δικό μας στόμα· είναι τό **στόμα** του εὐαγγελισμοῦ.

• Σκορπάει αγάπη μέ τά δικά μας χέρια· είναι τά **χέρια** τής έλεημοσύνης.

Ν' αφήσουμε τήν καλοπέρασί μας, τήν φιλαυτία, τή νωχέλεια καί τή ραθυμία.

• Νά δοῦμε λίγο πιό πέρα άπό τά στενά όρια του δικού μας κύκλου λίγο πιό πέρα άπό τήν έξωτερική μας θρησκευτικότητα.

Όσοι μπορούν, άς στείλουν τά 10 ευρώ καί για τό 2024

Οί φίλοι αναγνώστες άς στείλουν τή συνδρομή (10 ευρώ) καί για τό έτος 2024.

• Στο λογαριασμό:

0026.0236.39.0100353548 EUROBANK.

IBAN: GR 7902602360000390100353548

• Στο λογαριασμό:

123002002008865 ALPHA BANK.

IBAN: GR 120140 1230 1230 0200 2008 865

• Ταχυδρομικά στή διεύθυνσι: «**Βαπτιστής**», **Χριστοκοπίδου 12, 10554, Αθήνα.**

• Του έξωτερικού τό έμβασμα στό όνομα «**Βαπτιστής**» (χωρίς τή λέξι Περιοδικό).

Τηλ.: **2103212713 - 2103212107.**

Πάμε κατασκίνωση Στήν Περαχώρα-Λουτρακίου

Α' περίοδος: Αγόρια Γ-ΣΤ Δημοτικού
1 - 10 Ιουλίου (10 ήμέρες)

Β' περίοδος: Αγόρια Γυμνασ.-Λυκείου
10 - 21 Ιουλ. (11 ήμέρες)

Γ' περίοδος: Κορίτσια Γυμνασ.-Λυκείου
23 Ιουλ. - 2 Αυγ. (13 ήμέρες)

Διπλώσεις

Μέχρι 20 Ιουνίου για τά αγόρια.

Μέχρι 30 Ιουνίου για τά κορίτσια.

Τηλ. 2103212713 - 6936941856

2109765440

e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

Ταχυδρομικώς:

«Βαπτιστής»

Χριστοκοπίδου 12

10554 Αθήνα.